

спостерігаються морфологічні зміни, що проявляються у порушенні регуляторних функцій та нервових зв'язків в організмі або зміні структури самих клітин, зниженні кров'яного тиску (гіпотонія), уповільненні ритму скорочення серця (брадикардія) тощо. Спостерігаються також зміни у будові та зовнішньому вигляді тканин і органів тіла людини (опіки, омертвіння, крововиливи, зміни структури клітин тощо).

Класифікація засобів та заходів захисту від електромагнітних випромінювань радіочастотного діапазону наведена на рис. 2.

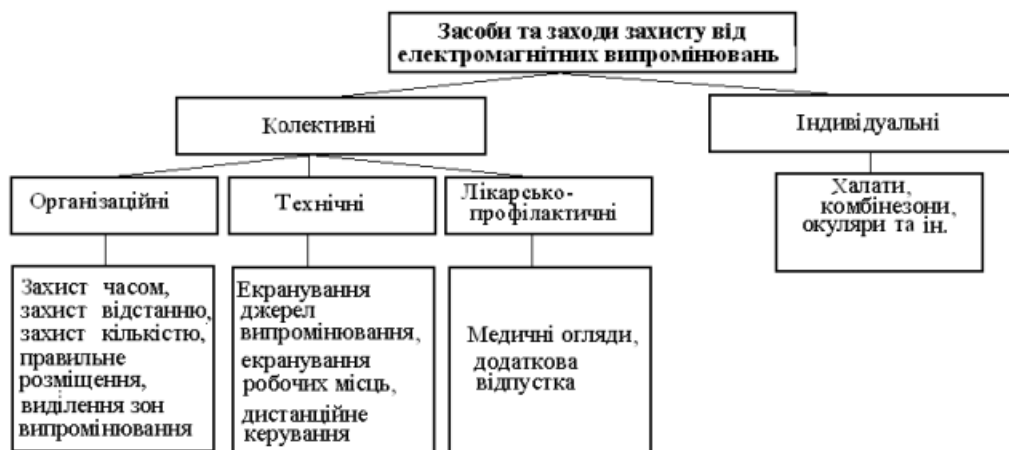

Рис. 2. Класифікація засобів захисту від електромагнітних випромінювань

Залежно від умов експлуатації обладнання, діапазону частот, розташування робочого місця, рівня опромінення застосовують такі методи захисту: захист часом та відстанню, зменшення випромінювання у самому джерелі, екранування джерела полів або випромінювань, екранування робочих місць, засоби індивідуального захисту, раціональне розташування в приміщенні установок, раціоналізація режимів експлуатації установок та роботи обслуговуючого персоналу, застосування попереджувальної світлової та звукової сигналізації.

Отже, підсумовуючи, можна додати, що все живе на планеті знаходиться під впливом різноманітних видів полів. Електромагнітні поля мають особливий вплив на організм людини. Результатом впливу ЕМП можуть стати різні хвороби та порушення нормального стану людського організму. Тому потрібно бути обережним, та виконувати всі правила техніки безпеки для збереження здоров'я свого організму, збереження свого життя та життя інших людей.

Перелік використаної літератури:

1. Голінько В. І. Основи охорони праці: підручник / В. І. Голінько; Міністерство освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге видання. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.
2. Ромашев Д. К. Електромагнітне поле і його вплив на здоров'я людини / Д. К. Ромашев. – СПб: СПГТУ. – 2001. – 21 с.

НЕБЕЗПЕКА МЕДИКАМЕНТОЗНОГО ОТРУЄННЯ

Прокуда Ольга Миколаївна
м. Полтава

Анотація. У статті розкрито поняття отруєння та його види. Детально розглянуто медикаментозний тип отруєння та заходи першої допомоги при ньому.

Ключові слова: отруєння, медикаменти, хворий, організм, заходи першої допомоги.

Отруєння (інтоксикація) – це загальна назва хворобливого стану, яка включає в себе порушення функції органів і систем людського організму, внаслідок дії токсичних (отруйних) речовин. При потраплянні в організм отрути відбувається порушення роботи його органів, що може призвести до тяжких наслідків. При цьому виникає загроза здоров'ю і навіть життю

людини. На жаль, отруєння – часте явище в сучасному житті. І не завжди люди мають потрібні знання для того, щоб запобігти отруєнню, або надати необхідну допомогу хворому, якщо отруєння організму вже відбулося. Саме тому тема отруєння є актуальною на сьогодні.

Залежно від причини, що викликали отруєння, розрізняють: харчові отруєння, отруєння медикаментами і алкоголем, чадним і світільним газом, отрутохімікатами, отруєння кислотами і лугами. За швидкістю розвитку та характером впливу токсичної речовини на організм отруєння поділяють на гострі і хронічні. Отрути можуть проникнути в організм різними шляхами. Тому розрізняють пероральні (через рот), інгаляційні (через дихальні шляхи), перкутанні (через шкіру), ін'єкційні та інші отруєння [1].

У сучасному суспільстві майже всі дорослі люди регулярно користуються лікарськими препаратами. Зазвичай такі засоби у відповідних дозах виконують лікувальну функцію, але нерідко перевищення стандартної дози спричиняє отруєння організму. Таке отруєння має назву медикаментозне і відбувається в тому випадку, коли було перевищене рекомендоване дозування того чи іншого медичного препарату. У такому випадку організм не здатний впоратися самостійно з дією ліків і вивести продукти напіврозпаду. Слід зазначити, що медикаментозне отруєння є характерним не тільки для дорослих. Діти, які часто залишаються вдома самі та мають відкритий доступ до лікарських препаратів теж мають загрозу медикаментозного отруєння. Особливою віковою категорією для якої може бути характерне отруєння ліками є підлітки, що схильні до суїцидальної поведінки. Саме тому важливо знати симптоми інтоксикації та принципи надання першої допомоги.

Характер отруєння лікарськими засобами визначається декількома показниками: токсичністю; фізико-хімічними властивостями; кількістю лікарської речовини, яка потрапила в організм. Важливу роль відіграють також стан та індивідуальні особливості організму потерпілого, його вік, стать. Вони визначають швидкість та час дії токсичної речовини, особливості її метаболізму в організмі. Нерідко джерелом отруєння стає не сама речовина, що проникла в організм, а продукти її метаболізму, який найінтенсивніше відбувається у печінці. Медикаментозне отруєння матиме різні особливості в залежності від виду лікарського препарату. Далі ми розглянемо типові симптоми отруєння, характерні для різних груп медикаментів[3].

- Нестероїдні протизапальні препарати(анальгетики) - діарея, блювота, різкі болі в черевній порожнині. Іноді з'являється рясне слиновиділення, задишка, відчуття холоду в кінцівках, погіршується зір.

- Серцеві глікозиди (група лікарських засобів, що мають вплив на серцево-судинну систему) – аритмія, марення, втрата свідомості. Можливі болі в животі і блювота.

- Антидепресанти – розлад зору, зниження артеріального тиску, сплутаність свідомості.

- Антигістамінні препарати – млявість, сонливість, почервоніння шкіри, сухість у роті, прискорене дихання і пульс.

- Антисептичні засоби – печучі болі, нудота.

- Знеболюючі препарати – шум у вухах, головний біль, підвищена пітливість, підвищення частоти серцевих скорочень, втрата свідомості.

- Протидіабетичні препарати – підвищення апетиту, блювота, запаморочення, стан апатії або занепокоєння, розлад мови, параліч кінцівок, підвищений артеріальний тиск, піт.

- Снодійні – сильне збудження, що змінюється сонливістю. Глибокий сон може перейти в кому.

Якщо отруєння викликав препарат, що відноситься до однієї з перерахованих груп, і стан погіршується, то потрібно викликати «швидку допомогу» і прийняти певні заходи: слід з'ясувати, які ліки і в якій кількості було прийнято, скільки пройшло часу з моменту прийому. При пероральному (внутрішньому) надходженні медикаментів потрібно промити шлунок хворого. Слід звернути увагу, що промивання заборонено робити при отруєнні такими речовинами як йод, марганцівка, нашатирний спирт, при отруєнні лугами та кислотами, при судамах, сонливості і маренні.

Якщо препарат потрапив в організм через органи дихання потрібно вивести постраждалого на свіже повітря і промийте ніс, очі, ротову порожнину і глотку теплою водою. Якщо медикамент викликав сильне подразнення шкіри або слизових, слід промити вражене місце теплою чистою водою[2].

Додаткові рекомендації: забезпечити хворому спокій і зручне положення до прибуття лікаря. Не слід давати потерпілому їжу, напої (крім води), не дозволяти курити. Постарайтеся знайти і зберегти упаковку з інструкцією або препарат до приїзду лікарської бригади. Для профілактики

медикаментозних отруєнь у дітей необхідно всі медикаменти зберігати у недоступному для них місці, бажано під замком. Не допустимо зберігати ліки без етикеток, в іншій упаковці або посуді з-під напоїв. В домашній аптечці повинні знаходитись лише засоби для надання першої допомоги та ліки, призначені для лікування хвороби, наявної в даний момент часу.

Перелік використаної літератури:

1. Атаманчук П. С., Мендерецький В. В., Недокіс В. А. Концептуальні засади побудови і вивчення курсу безпеки життєдіяльності в 12-річній середній школі . – 36 наук . праць. Серія педагогічна. – Вип. 6. – Кам'янець-Подільський: К – ПДПУ: Інформ.-вид. відділ, 2000
2. Буянов В. М. Первая медицинская помощь. – М.: Медицина, 1978. – 192 с.
3. Васильчук М. В., Медвідь М. В., Сачков Л. С. Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності. – К. : Фенікс, 2000. – 896 с.

ТЕРОРИЗМ ЯК ОДНА ІЗ ГОЛОВНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ЛЮДСТВА

*Гріневич Тетяна Вікторівна
м. Полтава*

***Анотація.** У статті розглядається проблема тероризму як глобальна проблема людства. Висвітлюються думки вчених про тероризм.*

***Ключові слова:** тероризм, людство, розвиток, народ.*

Глобальні проблеми, які постали перед народами різних країн, виникли в різних сферах життєдіяльності людей. В одному випадку мова йде про ті чи інші сторони розвитку продуктивних сил, стан і якість навколишнього середовища, в іншому – про кардинальні питання зовнішньої і внутрішньої політики, в третьому – про стосунки людини і суспільства тощо. Глобальні проблеми загострились настільки, що без них неможливо нині скласти реалістичне уявлення про сучасні тенденції суспільного розвитку, про майбутнє людства. Серед усіх сучасних глобальних проблем особливо гостро стоїть проблема тероризму. Тероризм охоплює не тільки політичну чи економічну площину суспільного життя, він торкається, передусім, моральних та етичних вимог людства. Тероризм (від лат. terror жах) – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому невинних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей. Не застраховані від спалахів тероризму ні високорозвинені, ні відстаючі в економічному і соціальному розвитку країни з різними політичними режимами і державним устроєм, в т.ч. і наша Україна. І тому я вважаю за потрібне найдетальніше розглянути сутність тероризму, адже він є ніби «раковою пухлиною» розвитку людства.[2]. Необхідність підвищення ефективності заходів боротьби з тероризмом робить актуальною тему статті, оскільки вона присвячена проблемам дослідження поняття і сутності, видів і форм, причин і джерел тероризму та заходів щодо його запобігання. Усе вищевикладене пояснює актуальність і значущість вибраної теми дослідження. Цій проблематиці присвячені роботи аналітиків Світового банку і відомих учених, таких як С. Хантінгтон, С. Хоффман. Серед російських учених над проблемами дослідження тероризму в умовах глобалізації працювали М. Делягін, В. Кутирьов, Г. Мірської, І. Міхеєв, В. Хорос та ін., серед українських учених – В. Антипенко, В. Крутов, В. Ліпкан, С. Телешун та ін. До «найпоширеніших видів» тероризму російські дослідники відносять: політичний, інформаційний, економічний, соціальний (побутовий), суїцидний, технологічний, кримінальний і антидержавний тероризм. Зарубіжні дослідники виділяють такі види тероризму: психічний і злочинний (Дж. Белл); революційний, субреволюційний і репресивний (П. Уїлкінсон, Р. Шульц); ядерний, економічний, технологічний, екологічний та ін. На думку І.Мехеєва, тероризм можна класифікувати на такі самостійні види:

- 1) за територіальною ознакою: міжнародний; внутрідержавний;
- 2) залежно від злочинної мотивації: політичний; релігійний; націоналістичний; економічний;
- 3) за формою прояву: використання з терористичною метою вибухових пристроїв; захоплення повітряного судна та інше злочинне втручання в діяльність цивільної авіації;